

да ставать много; станѣли по-евтины отъ напѣдни-ты рѣкописны, та могли дагы купувать не само богати, нѣ и сиромаси. Съ распространяваніе-то на книги-ты бѣрзо отышло напѣдѣ чловѣческо-то просвѣщеніе. (Пѣди книгопечатаніе-то изнамѣрили *книгж-шж*, която замѣнила напѣдни-ты пергаменты, които были много скѣпы).

Въ открытія-та на новы-ты земли сѣ прочюти Португалци-ти, които въ XV вѣкѣ открыли едно-по-друго западны-ты бѣгове на Африкѣ, отдѣто земли да докарвать Арапы, игы продавали въ робство. Португалскій мореплавателъ Васко де Гама, въцаруваніе-то на царь Еммануила Великій, прѣвъ обиходилъ южнѣ Африкѣ, и излѣзлъ на Калкутско пристанище (1498 г.), И така былъ найденъ морской пѣть отъ Европѣ за-въ богатѣ Индиѣ. *непѣршилъ земли, свѣтъ на Африкѣ*

Отъ всичкы-ты открытія най-голѣмо-то принадлежи на Христофора Колумба, който е открылъ цѣла часть на свѣта, сир. Америкѣ.

Христофоръ Колумбъ былъ отъ Генуѣ. Той ся училъ въ Павійскій университетъ, и най-много обычалъ да ся учи на земеописание, земемеріе и звѣздоброеніе. Той още отъ млада години подкачилъ да пѣтува по море, и ходилъ токо-речи по всичкы-ты морета, що были извѣстны тогава. Нему дошло на умъ да иде да трѣси морскы пѣть за-въ Индиѣ, нѣ не покрай Африкѣ, а право прѣзъ Западный океанъ. Колумбъ былъ тогава единъ отъ учены-ты люде, които познавали че земля-та е валчеста. Той мыслилъ, че ако ся иде отъ Европѣ камъ западъ, може да ся иде на источны-ты бѣгове на Азиѣ, сир. въ Индиѣ и Кытай. На Колумба нито на умъ му дохождало, че ще найде такжѣ голѣмѣ цѣлинѣ неизвѣстна на Европейци-ты.

Той, кога ся наелъ да пѣтува прѣзъ океана, отышълъ пѣрвенъ въ отечество-то си Генуѣ да моли да му дадѣтъ корабіе да испѣлни кроежя си. Нѣ Генуезци-ти земли да му выкатъ че е лудъ. Той ся мѣчилъ да склони и португалскій царь, нѣ несполучилъ. Оттамъ Колумбъ отышълъ въ Испаниѣ, дѣто царували тогава Фердинандъ